Otuz üçüncü sene. Sayı: 4862 — 506

Pazar 2 İkinciteşrin 1941

Türk Tarihi
RIZA NUR
12 cild
Beyoğlunda Haşet, Sahhaflarda Hulusi kitaphanelerinde

Tasviri Efkâr

MÜSTAKİL YEVMÎ GAZETE

Telefon : 20520
Telg. Tasviriefkâr, İstanbul

Sevmek için tanımalı, tanımak için sevmeli!
Cicero

(Şerhi 2 nci sahifemizde)

REİSİCÜMHURUN NUTKU

Büyük Millet Meclisinin açılışı münasebetile Millî Şef haricî ve dahilî siyasetimizi izah ettiler

Ahitlerimizin samimî yolunda yürüyeceğiz hiç bir şart altında zor kabul etmiyeceğiz.

Reisicümhurumuz İsmet İnönü Mecliste nutuk irad ederlerken

Kahraman Türk ordusunun her vazifeyi yapmıya ehil olduğuna itimadımız vardır

- **Yeni nesli yetiştirmekte geri kalmıya meydan vermiyeceğiz.**
- **Türkiye kimseyi tehdit etmiyen bir sulh yuvası ve medeniyet için faydalı bir unsurdur.**
- **Memleketimiz dünyanın beklediği barışın kaynağı olabilirse bundan duyacağımız sevinç pek büyük olacaktır.**
- **Balkan hareketi memleketimizin masuniyeti bakımından üzerinde büyük hassasiyetle durduğumuz bir mesele olmuştur.**
- **Yurdumuzun her tarafında birlik memnun olacağımız bir haldedir.**
- **Harp sonrası devresinde fiat düşmesini beklemek lâzımdır. Bu itibarla müstahsil hazırlanmalıdır**

Günün yazısı

Devlet Reisinin Meclisi açma nutku

Cümhurreisimizin her sene Meclisin açılması münasebetile irad ettiği nutuk, gerek harici siyaset, gerek dahilî siyaset itibarile çok mühimdir. Hele içinde bulunduğumuz çok bulanık ve çok salgın şartlar itibarile bu nutkun ehemmiyeti bilhassa hariçte büsbütün artmaktadır.

Biz eminiz, ki dünkü nutku bütün dünya siyaset âlemi, büyük heyecanla dinlemiştir ve yine bütün dünya matbuatı, nutkun tercümesine muttali oldukça, kelime kelime tetkik ve tahlil edecek her kelimeden bir mâna çıkararak yarınki siyasetimizi anlamıya çalışacaktır.

Çünkü Türkiye bugün dünyayı kasıp ve kavuran mahşeri vakaların mukadderatı üzerinde ister-istemez en büyük tesiri yapacak bir mevki ve kuvvette bulunmaktadır.

Filhakika coğrafya talihi Türkiyeyi, asırlardanberi iki büyük kıtanın birleştiği, dört yol ağzı teşkil eylediği mevkie yerleştirdiği gibi, Avrupa devletlerinin birbirlerini imha için giriştikleri şimdiki müthiş harpte, keza memleketimizi hâdisatın dört yol ağzına ve köşe başına getirmiştir.

Coğrafya bakımından köşe başındayız, siyaset bakımından köşe başındayız. Bu vaziyette nereye dönsek hâdisata hâkim olmanın imkânını derhal bulacağımız şüphesizdir.

Muhterem Devlet Reisi, «harp alanının gittikçe genişlemesi ve büyümesi karşısında bu genişlemenin büsbütün artması, gittikçe yerleşen bir kanaat halini almaktadır» ve «bu yangından yalnız memleketimiz masun bulunmaktadır» sözlerile hem beynelmilel sahadaki ehemmiyetimizi, hem de dünyayı saran âfet karşısında sakin ve masun durumumuzu çok güzel izah eylemektedirler

Bizim böyle sulhü muhafaza edebilmemizin ise dünyanın beklediği büyük barışa memleketimizin kaynak olması ihtimallerini

TASVİRİ EFKÂR

(Devamı sahife 3, sütun 1 de)

Rusya İngilterenin *Finlândya, Rumanya ve Macaristana* Harp ilân etmesini istiyor

VAŞİNGTON, 1 (A.A.)

United Press: — Salâhiyetli bir kaynaktan beyan edildiğine göre, Rusya, İngiltereden, Filandiya, Macaristan ve Rumanyaya harp ilân etmesini istemiştir. Zannedildiğine göre Sovyet hükûmeti, kendisinin harp halinde bulunduğu bu üç memleketle Büyük Britanyanın sulh halini idame etmesini Sovyetler Birliği için siyasî bir mahzur telâkki ettiğini bildirmiştir.

Akdeniz milletlerinin iktisadiyatını *İtalya idare edecekmiş!*

Roma 1 (A.A.) — Stefani:

«Relazioni İnternationale» gazetesi Alman İktısad Nazırı Dr. Funk'un son ziyaretinden bahsederek şöyle demektedir:

İtalya Akdenizden İngiliz nüfuzunu uzaklaştırmak ve ayni zamanda siyasî kudretinin kendisine verdiği üstün rolü orada kuvvetle ifade etmek için harbe girmiştir. Bu üstün rolün müsbet olabilmesi için iktısadî esaslara istinat etmesi de lâzımdır: Akdenizde bir iktısadî hayat sahası yaratmak ve bu sahanın idaresini İtalyanın elinde bulundurmak zarureti bundan mütevellittir. Diğer bir tâbirle Akdeniz milletlerinin iktısadiyatı İtalyan ekonomisi tarafından sevk ve idare edilecektir.

ANKARA 1 (A.A.)

Cümhurreisi İsmet İnönü, bu gün, Büyük Millet Meclisi altıncı intihap devresinin üçüncü içtima senesini aşağıdkai nutukla açmışlardır:

Büyük Millet Meclisinin Sayın azası,

Altıncı intihap devresinin üçüncü içtima senesini açıyorum. Sayın üyeleri sevgi ve saygıyla selâmlarım.

Geçen bir sene zarfında dünya buhranı, insanlık için büyük ıztıraplar içinde geçti. Türk milleti, bu acı yılı da, kendi derin anlayışı ve millî kuvvetine güvenile karşılamış, tehlikeli anlarda soğuk kanlılığını bırakmaksızın, Cümhuriyet hükûmetinin içerde ve dışarda vatanın emniyetini korumak için yaptığı gayretlere yardımcı olmuştur. Milletimiz, kaygısı vatanın selâmeti ve nizamı olan Büyük Meclisimizin yakından izinde yürümüştür.

Yurdumuzun her tarafında dirlik, memnun olacağımız bir haldedir. Dünyanın bu devrinde, vatandaşlarımızın ve memleketimizde yaşamakta olan her kesin bütün haklarından ve meşru menfaatlerinden serbestçe istifade etmekte olduklarını söylerken iftihar duymaktayız.

Memleketin her köşesindeki samimî birliği ve Türk devletini idare eden Büyük Meclise ve Cümhuriyet hükûmetine karşı milletçe gösterilen itimadı sevinçle görüyoruz. Yabancı emellere sürükleyici telkinler, ortamızda yayılma ve tesir alanı bulamamışlardır. Millet yapısının sağlığı ve sağlamlığı, her vakit en kıymetli dayancımız olacaktır.

Tabiîdir ki, vatan selâmetinin isterlerine uygun olarak dahiliye ve adliyemizin dikkatleri, normal zamanlarda olduğundan ziyade millî nizamlar üzerinde toplanmışlardır.

Dünya harbi karşısında Türkiye

Milletin sayın vekilleri,

Geçen toplantı yılının başındanberi dünya durumunun gösterdiği gelişmeler neticesinde, o zamanki tahminlerimize uygun olarak, harp alanı korkunç bir tarzda genişledi. Bütün Avrupayı ve hemen hemen bütün Asya ve Afrikayı sarmış olan harp ve işgal faciaları, memleketimizin etrafında bu felâketlerden masun kalmış bir tek millet bırakmadı.

Esefle görüyoruz ki, yarınki manzaranın medeniyet âlemi için bugünkünden daha elemli olması ve yıkıcı harbin bütün dünyaya daha ziyade genişlemesi gitgide kökleşen bir ihtimal dahilindedir.

Yangınlar içinde inliyen Avrupa ve Asya kıtalarının bitişik noktasında suhl ve sükûn yurdu, aziz vatanımızdır. Harpten doğan bin türlü felâket içinde bütün milletlere karşı insanî vazifesini kudreti nisbetinde yapmakla iftihar duyan memleketimiz, bir gün de dünyanın beklediği ve muhtaç olduğu barışın kaynağı olabilirse, bundan duyacağımız sevinç pek büyük olacaktır.

Saygı değer arkadaşlar,

Son toplantımızın başındanberi vukua gelen ihtilâtlar sayılamıyacak kadar çoktur.

Balkan, Surige, İran ve Sovyet Rusya hareketleri

Balkan olaylarile başlayan hareketler, Irak ve Suriyedeki gelişmelerle batı ve cenup komşularımızı muharebe ve işgal alanı haline koydu ve birdenbire bir dev adımı atarak Alman - Sovyet silâhlı ihtilâfını meydana çıkardı. Böylece şimal komşumuz da harbin yangınları içine girdikten sonra, diğer komşumuz İran işgal faciasını gördü.

Memleketimizi bu kadar yakından alâkadandıran askerî hareketler, bizim uyanıklığımızı son derece arttırmış ve taahhütlerimize ve dostluklarımıza sadakat çerçevesi içinde şerefimizi ve emniyetimizi koruyan sulh arzusu, siyasetimizin mesnedini teşkil etmiştir.

Balkan siyasetimiz

Demin bahsettiğim Balkan hareketleri, memleketimizin emniyet ve masuniyeti bakımından üzerinde çok büyük hassasiyetle durduğumuz bir mesele olmuştur. Bilirsiniz ki, Balkan milletlerinin istiklâli, Cümhuriyet Türkiyesinin takip ettiği siyaset temellerinden biridir.

Bugüne kadar temennilerimiz ve gayretlerimiz, nasıl bu istiklâllerin mahfuz kalması üzerinde merkezlendiyse, gelecek zamanlar içinde hislerimiz ve dileklerimiz ayni kalacaklardır.

Dış siyasetimizin istinat ettiği muahedeler

Milletin sayın vekilleri,

Cümhuriyet hükûmeti, Avrupa harbinin son durumunda bitaraflığını ilân etmiştir. Bundan başka, muharebe içideki bütün devletlerle münasebetlerimiz eski ve yeni muahedelerle tanzim edilmiş bulunuyorlar. Bu muahedelerin hükümleri tamamile meriîdirler. Bunları söyledikten sonra, Türkiyenin bugünkü harp önündeki durumunu iyice anlatmış olmak için, karşılıklı saflarda bulunan başlıca devletlerle münasebetlerimizi belirtmek isterim.

Alman Devlet Reisi Hitlerle teati ettiğim mektuplar

Almanya ile münasebetlerimiz Balkan hareketleri esnasında en çetin imtihanını geçirmiştir, denilebilir. O zaman, bizdeki alâka ve endşeyi lâyık olduğu ehemmiyetle gören ve anlayan Alman Devletinin Sayın Reisi Hitler, bana yazdığı hususî bir mektupla, memleketimize karşı dostluğunu göstermiş, ve hükûmetin tasvibile kendisine vermiş olduğum cevap, ve bir kere daha vaki olan mekuplaşmamız, 18 Haziran 1941 tarihli Türk - Alman muahedesini vücude getiren karşılıklı itimad havasını yaratmıştır. Bu neticeyi memnuniyetle kaydetmek isterim.

Türk - Alman dostlağu

Türk - Alman münasebetleri, o tarihtenberi hiçbir zaman bulanmıyan bir dostluk takip ediyor. 18 Haziran 1941 tarihli dostluk ve saldırmazlık muahedesinin hükümleri, her şart içinde mahfuz olarak devam ediyorlar ve devam edeceklerdir. Son günlerde imzasına muvaffakiyet elveren ve yakında yüksek tasdikinize arzedilecek olan Türk - Alman ticaret anlaşması, bu dostluk ve itimad siyasetinin hayırlı bir semeresi olarak telâkki edilmiye lâyıktır.

İngiltere ile münasebetlerimiz

Sayın arkadaşlar,

1940 yazında Fransanın mağlûbiyeti, İngilizleri en müşkül bir vaziyete uğratmış bulunurken, Türkiyenin müdafaa ve masuniyet umdelerile takip etmiş olduğu siyasetin bir noktasına hâlel gelmedi, ve Türkiye ittifak muahe-

(Devamı sahife 2, sütun 3 de)

B. M. Meclisi açıldı

Reisliğe ittifakla tekrar Abdülhalik Renda seçildi

ANKARA, 1 Hususî)

Bugün tatil devresini bitiren Büyük Millet Meclisi fevkalâde heyecanlı günlerinden birini daha yaşamıştır. Daha saat 14 den itibaren Ankara meydanlarını, Büyük Millet Meclisi karşı kaldırımlarını Reisicümhurumuzun bir nutuk irad edeceğini öğrenen binlerce meraklı doldurmuşlardı.

Saat 14 den biraz sonra yüksek

(Devamı sahife 3, sütun 5 de)

Alman tebliği

Kırımda ilerliyoruz

BERLİN, 1 (A.A.)

Alman orduları Başkumandanlığının tebliği:

Kırımda Alman ve Rumen ordu -

(Devamı sayfa 3, sütun 4 de)

Sovyet tebliği

Kafkasya tehlikede

MOSKOVA, 1 (A.A.)

1 ikinciteşrin Sovyet sabah tebliği:

Gece Sovyet kıtaları bütün cephe boyunca düşmanla çarpışmışlardır.

Bu bahsin diğer haberleri Sa 3, Sü 4 de

Şehir Meclisi dün sabah toplandı

İnönü gezisine Millî Şefin bir heykeli dikilecek

Neşredilen Koordinasyon kararları

ANKARA, 1 (Hususî)

Bugün bir kaç mühim Koordinasyon kararı neşredilmiştir.

(Devamı sayfa 3, sütun 5 de)

Şehir Meclisi teşrinisani devresi içtimalarına dün başlanmıştır. Dünkü celseye Vali ve Belediye Reisi Doktor Lûtfi Kırdar riyaset etmiş, Riyaset Divanı ve Encümenler intihabı yapılacağı için Belediyenin senelik faaliyeti, imar vaziyeti hakkında hazırladığı izahatı gelecek celseye bıraktığını söylemiştir. Vali, bundan sonra, meclisin faaliyete geçmesi dolayısile Millî Şefimize ve Başvekile tazim telgrafları çekilmesini teklif etmiş, İstanbulun Reisicümhurumuz ile Başvekilimizin yüksek himayelerine mazhar olduğunu tebarüz ettirmiştir. Alkışlarla kabul edilen Valinin teklifinden sonra söz alan âza-

(Devamı sahife 3, sütun 6 da)

Pazardan Pazara

Eski yangınlar ve yeni harpler — İlk ve son — Emrullah Efendinin canbazhanesi — Tercih sebebi

Server BEDİ

Eski yangınlar ve yeni harpler

Milli Şef Cümhuriyet Bayramı hitabesinde bugünkü cihan harbini yangın tâbirile vasıflandırdı. Her harp az çok yangına benzer; fakat bugünkü harp kadar yangına, hem de eski İstanbul yangınlarına benzeyeni görülmüş müdür?

Eski İstanbul yangınları şehrin bir ucunda başlar, kısa bir zamanda gayet uzak bir mesafeye sıçrardı. Meselâ Kabasakalda başlıyan yangın Kadirgaya kadar uzanır, Fatihte başlıyan yangın Yenikapıya atlardı. Bu harpte de, Polonya hudutlarında parlıyan ateş, Avrupanın garbına, cenubuna, doğu cenubuna sıçradı; şimalî Afrikasına atladı, oradan doğu Afrikasına; derken Iraka, Suriyeye; oradan tekrar Avrupanın şarkına; sonra bir aralık İrana...

Eski İstanbul yangınlarının uzak mesafelere sıçraması, aradaki evlerin ahşap ve kav gibi tutuşmıya müstait olmasındandı. Bu harbin sirayet dairesinin genişlemesi de arada çıra gibi tutuşmıya hazırlanmış bazı ahşap devletler bulunmasından mı? İnkılâbdanberi şehirlerini de, kafalarını da betondan inşa ettiğimiz yeni Türkiyemizin bugüne kadar ateşten masun kalabilmesi de bünyesindeki mukavemetin neticesi değil mi?

İlk ve son

Almanlar İzlanda ile Şimal Amerikası arasında, yâni Roosevelt'in, Amerikan donanmasının kontrolü altına koyduğu sahada bir muhrip daha batırdılar. Bununla denizin dibine indirdikleri gemilerin sayısı kaçı buldu, bilmiyoruz: Düzineyi geçti galiba.

Amerika bunun üzerine de harbe girmiyecekse ne zaman girecek? Geçen harpte ilk Amerikan gemisinin batırılması Birleşik-Devletleri savaşa sokmuştu; bu harpte, o, galiba, son Amerikan gemisi battıktan sonra harbe girecek!

Emrullah Efendinin canbazhanesi

Dostum profesör Kâzım İsmail Gürkan bana yakında bir konferansı olduğunu müjdeledi.

— Nerede? diye sordum

— Emrullar Efendinin canbazhanesinde! cevabını verdi.

Anladım: Zarif dostum Üniversitenin konferans salonunu murad ediyordu. Fakat itiraf edeyim, ben bu salonu eski Maarif Nazırı Emrullah Efendinin yaptırdığını bilmiyordum; Kâzım İsmailin maksadını «canbazhane» teşbihinin delâletile anladım.

Sahiden de bu salon canbazhaneye ne kadar benzer! Hayalimde, bir an, orasının tam orta yerini boşaltarak bir pist haline soktum, tavandan ipler, trapezler, merdivenler sarkıttım. Aman yarabbi, tâ kendisi! Muhayyelem, fırademden koparak, otomatik bir halde işlemeğe başladı: Sayın Rektör Cemil Bilsel, elinde kırbaçla, canbazhane müdürü gibi oradan oraya koşuyor, trapezlerin üstünde maruf bazı ilim adamlarımız, mebuslukla profesörlük arasında perende atıyorlardı! Sonra ipler koptu, bu profesörlerden bazıları, çıktıkları ilim irtifaından yere düştüler, fakat Allahtan, yerde Büyük Millet Meclisinin şilteleri vardı, hiçbirinin hiçbir yeri kırılmadı, incinmedi. Bilâkis hepsinin yüzlerinde yumuşak, sıcak ve şerefli bir yerde yatmanın keyfi vardı!

Tercih sebebi

İki kişi münakaşa ediyordu.

Biri diyordu ki:

— Şehir Tiyatrosunun operetten vazgeçmesi çok fena oldu. Bu temsillerde hiç olmazsa gülüp eğleniyorduk: Müzik vardı, şarkı vardı, dans vardı, komiklik vardı, bol ışık, renkli dekor vardı.

Öteki yüzünü buruşturuyor:

— Hayır! diyordu, ben o kadar gürültüyü sevmem, dram kısmını tercih ederim.

— Fakat onu da beğenmiyorsun.

— Beğenmiyorum ama, hiç olmazsa dram kısmında canım sıkılınca uyumak imkânını buluyorum!

SERVER BEDİ

ENVER PAŞA RUSYADA..?

Tefrika: 106 *Yazan:* **KANDEMİR**

Enver Paşa dişinden tırnağına kadar müsellah düşmanı dağıtarak Baysuna girdi

Bu işleri ne yalnız İşan Sultan, ne de Lâkay İbrahim yapıyordu. Bunları birer kukla gibi kullanan sabık Buhara Emiri idi. Bu bedbaht adam, vatandaşlarını arkadan vurmak alçaklığından bir türlü vazgeçememiş ve tarihe böyle feci bir alın karasile girmiştir.

Enver Paşa Bolşeviklere ültimatom verdiği sıralarda, işte bu derece sefil Emirlerin suikastlarile muhat bulunuyordu.

Bir yandan İşan Sultan ile Lâkay İbrahim bu kötülükleri yapıp dururlarken, ötede yine Emirin sadık bendelerinden Evliyakuli Bey 400 kadar askerile birdenbire Enver Paşayı terkederek Şehrisebz'e gitti ve oradaki Cebbar Beyi öldürterek askerini de dağıttı. Bu; çok kısa zamanda, hattâ en müşkül bir zamanda, Emircilerin Enver Paşaya indirdikleri darbelerin ikincisi oldu. Üçüncü komplo ise, Nur Mehmedin yüz kadar askerile Paşayı bırakarak Ferganaya çekilmesidir.

Biribiri ardı sıra gelen bu darbeler karşısında, olanca hüsnüniyetine rağmen nihayet Enver Paşa da:

— Artık anlıyorum ki, Emir de bize, Bolşevikler derecesinde bir düşman kesilmiştir.

Demekten kendini alamamıştı.

Enver Paşanın bu hakikate, iş işten geçtikten sonra inanışının tek sebebi; Buhara Emîrinin, düşmanı olan Bolşeviklerin ekmeğine yağ sürecek bir vaziyet alabilmesine imkân ve ihtimal vermeyişinden ibarettir.

Enver Paşa; bu vaziyet karşısında, belki Emire meram anlatabilirim, belki onu hattı hareketinden vazgeçirebilirim ümidile bir mektup yazarak kendisine sadık olan bu aşiret reislerinin hallerinden şikâyet ederek, en mülâyim kelimelerle, onları doğru yola sevketmesini istedi.

Kâbilde bulunan Emîr, Enver Paşanın bu mektubuna cevap bile vermedi. Verseydi bile ne çıkardı. Zira Emîr, ilk gündenberi Enver Paşaya sahte bir güler yüz gösterip, arkadan vurmak siyasetini kendi hesabına mükemmelen yürütmesini biliyordu.

Enver Paşanın, bu suretle Emirler tarafından tamamen terkedildikten sonra yanında kala kala Danyal Beyin 200 kadar askerile bir iki aşiret başı daha kalmıştı.

Enver Paşa, rumundaki tükenmez nikbinlik, azim ve iman kaynağından aldığı şaşılacak kudret ve kuvvetle, hâlâ dayanabileceğine, hâlâ, bu kadarcık silâhlısile düşmanı yenebileceğine ve Türkistanı kurtarabileceğine sarsılmaz bir inanışla inanıyordu. Bu kendine güveniş o kadar büyüktü ki, etrafına da sirayet etmişti.

(Devamı var)

Reisicümhurun nutku

(Birinci sahifeden devam)

desine sadakatini açıktan açığa söyledi.

Kara gün dostu Türkiye

Türkiye, dünyanın en büyük devletlerinden birine karagün dostu olduğunu, o zaman bir kere daha isbat etmiştir. Ayni müdafaa ve masuniyet umdelerine istinat etmiye devam edecek olan haricî siyasetimiz, taahhütlerine sadakati, Türk milletinin şanına tam tevafuk eden, umumî menfaatlerimize ve beynelmilel ahlâka yegâne uygun olan bir prensip olarak tatbik edecektir.

Türk sigaseti dürüsttür

Aziz arkadaşlar,

Arzetmiş olduğum bu siyaset, memleketimizin coğrafî vaziyeti ve harbin inkişaflarından doğan hususiyetler önünde, artık her tarafta kabul ve takdir edilmek lâzım gelen dürüst mahiyetini tebarüz ettirmiştir.

Müstakil, hareketlerine hâkim ve kuvvetli Türkiye, kimseyi tehdit etmiyen bir sulh yuvası halinde, ve medeniyet için faydalı bir unsur kıymetinde kendini gösteriyor. Memleketimizin siyasetindeki asîl hedefler ve gayretler, takdir olunmaktadır ümidindeyiz.

Kahraman Türk ordusu ve vazifesi

Cümhuriyet ordusunun kuvvetlenmesi ve ihtiyaçlarının tamamlanması, Büyük Meclisin ve hükûmetin en baş işi olduğunu bir kere daha belirtmek isterim. Türk vatandaşının, kendisinin de içinde vazife aldığı ve yarın da alacağı, Türk ordusu için, istenilen her fedakârlığı ve yardımı tereddütsüz yaptığını görmekle duyduğumuz sevinç büyüktür. Kahraman Türk ordusunun her vazifeyi yapmıya ehil olduğuna yakından itiatımız vardır.

Münakale işleri

Münakalât Vekâleti, kendisine tevdi olunan işleri, zamanın ağır şartları altında başarmıya çalışmaktadır.

Sıhhat işlerimizde programlı çalışma devam etmekle beraber, ne memleket dahilinde büyük salgın hastalıklar görülmüş, ve ne de diğer memleketlerdeki salgınların hudutlarımızı aşmasına meydan verilmiştir.

Ziraatta fazla islihsal

Ziraat Vekâletimiz istihsali artırma, çeşitlendirme ve vasıflarını yükseltme yolundaki çalışmalarına devam etmektedir. Evvelki sene faaliyete başlayan makineleşme işi geçen sene bir misli artırılmıştır. Türk köylüsünün anlayışlı çalışmaları da, bu işleri kolaylaştırmakta ve zirai istihsalimiz artmakta, ve vasıfça yükselmektedir. Bununla beraber, memleketin ve ordu ihtiyacının karşılanması için istihsali artırmıya daha çok ehemmiyet vermek zorundayız. Türk köylüsünden bu gayreti bekleriz. Ayni zamanda müstehlikten de, kolaylıkla ve istediği kadar bulabildiği nimetin kadrini bilerek fazla istihlâkten son derece çekinmesini istemek hakkımızdır. Bugünün şartlarını, dünyanın geçirmekte olduğu buhranı göz önünde tutarak, yaşayışını ona göre ayarlamak her vatandaşa düşen milli bir borçtur.

Toprak kanunu

Toprak kanunu, Büyük Meclise sunulmak üzeredir. Birçok araştırmalardan anlıyoruz ki, toprağı hiç olmıyan köylünün nisbeti mahduttur. Devlet malı toprak dağıtmak suretile, bu nisbet yıldan yıla azalmaktadır. Bununla beraber, toprağı olmayıp, kendi başına ocak kurmak istiyenlere toprak temini, cümhuriyetin en ziyade ehemmiyet verdiği bir meseledir. Nüfusun çoğalması ve intikal suretile parçalanması neticesinde, elindeki toprağı bugünkü işleme kudret ve vasıtalarına, çoğalan yaşama ihtiyaçlarına artık yetişmemiye başlayan az topraklı köyler ve köylüler vardır. Bunları, kendilerine daha yüksek yaşama imkânı verecek miktarda toprak sahibi kılmak ve bu topraklarda iş yapma kudretini tam kıymetlendirecek verimli bir işleme için lüzumlu araçlarla donatmakta acele etmek lâzımdır. Yüksek ilgi ve incelemenizle, en iyi şeklini alacağına emin olduğum kanununun biran evvel çıkarılmasını arzu ediyoruz.

İaşe politikamız

Arkadaşlarım,

Vatandaşlarımın gözden uzak tutmamalarını isterim ki, dünya harbinin, bütün milletlerin iktısadî hayatındaki tesirleri geniş ve derindirler. Cihan piyasası ve milletlerarası yollar, bizim memleketimiz için de yarı yarıya kapanmıştırlar. Yurt müdafaasını temin kararile memleketimizde de birçok insan kuvvetleri istihsal alanından çekilmiştirler. Başka memleketlerde olduğu gibi, bizde de serbest piyasa, bazı ihtiyaç maddeleri üzerinde menfi roller oynamak temayülünü göstermektedir.

Bugünün şartları içinde aşe politikamızın esas hedefi, halkın ve millî müdafaanın ihtiyaçlarını karşılamak olmuştur. Hükûmet, bu hedefe erişmek için istihsalden istihlâke kadar uzanan iktısadî faaliyetler silsilesine müdahale etmek ve bu faaliyetleri düzenleyici bir murakabe altında bulundurmak kararını almıştır.

İstihlâkin tanzimi

İstihsalin artırılması, tedbirlerin başında gelir. Millî varlığın ve millî istiklâlin bekçisi olan ordumuzun cihazlandırılması, aşesinin emniyet altına alınması, hiç eksilmiyen ve daima artan millî çalışmıya dayanmak suretile mümkün olur. Ziraat ve sanayi sahasında, devletin istihsal organları kadar her yurttaşın da, muhitine örnek olacak şekilde çalışması, bugün vatan vazifelerinin en kutsalı olmuştur. İstihlâkin tanzimi, istihsalin artırılması kadar ehemmiyetlidir. Aşemiz için çok ehemmiyetli olan toprak mahsullerinden bazıları bugünkü geniş ihtiyaçlara yetmek bakımından, ciddî tedbirlere zemin olmıya lâyıktırlar. Bazı girecek maddelerin memlekete girebilen miktarları tesadüflere bağlıdırlar. Bu sebeplerledir ki, girecek ve istihsal maddelerimizden bazılarına hükûmetçe el konularak, bunların ihtiyaç nisbetinde dağıtılması yoluna gidilmiştir.

İstihlâkte tahdidat

Yiyecek maddelerinde şimdiye kadar istihlâki tahdit eden bir karar alınmamıştır. Ancak, stoklarımızı korumak ve gelecekte emniyetli bulunmak için, günün birinde, bu maddelerde dahi istihlâki tahdit zaruretile karşılaşmak ihtimali vardır. Hükûmetçe, burası dahi göz önünde bulundurulmalıdır. İnsan yaşayışının bütün şartlarını temelinden sarsmış olan büyük buhran içinde, yurdumuzun selâmeti yurttaşlarımıza yeni vazifeler ve feragatler yüklerse, memleket çocukları, bu çetin imtihanın şartlarına da seve seve katlanacaklarına asla şüphemiz yoktur. İstihsal ile istihlâkı birbirine bağlayan araçlar da, harp havasının en çok tesiri altında bulunanlardandırlar.

Bunun neticesi olarak, yurttaşlarımızca harbin en çok hissedilen tarafı hayat pahalılığı olmuştur. İhtikârcının cemiyet bünyesine yaptığı fenalığı bütün yurttaşlarımızın bilmelerini, ve bu gibileri süzgeçten geçirmek için şurulu bir şekilde yardım etmeleri lâzımdır.

Sulhün ve hürriyetin temiz havasını en geniş şekilde teneffüs eden, bu müstesna memleketin evlâdı olmak şerefini taşıyanların ve onun nimetlerinden büyük ölçüde faydalanan insanların, bu memleketin kanunlarına, nizamlarına hürmet etmelerini istemek, ve icap ederse hürmet ettirmek, bu milletin en tabiî bir hakkıdır. Hükûmet, ihtikârla mücadeleye esas olan fiyat tesbiti muamelelerinde aracıya, tüccara emeğinin, bilgisinin ve sermayesinin karşılığı olan hakkı vermektedir. Fakat bu hakkın hududu, fevkalâde hallerin yarattığı bulanık havayla değil, millî gelirden bu zümreye düşecek hissenin normal ölçüsüyle tayin edilmelidir ve öyle tayin edilmektedir.

İaşe ve fiyat murakabe işlerimizin düzenle ve başarıyla yürütülebilmesi, yalnız bu maksadla vücutlandırılan teşkilâtla mümkün olamaz. Bütün devlet teşkilâtının, ve hususile vilâyetlerde idare âmirlerinin bu konuyu, bu gün için başta gelen bir devlet vazifesi olarak, ele almalarına kesin lüzum vardır.

Millî Korunma kanununda değişiklik

Hükûmet, ağırlığı her gün artmakta olan harbin zararlı tesirlerini önliyebilmek için, millî korunma kanununda yapılmasını lüzumlu gördüğü değişiğe ve ekletilere ait tekliflerini yakında Büyük Meclisine arzedecektir.

Dış ticaretimiz

Dış ticarette esasımız, bütün memleketlerle hakikî, filî bir mübadele teminidir. Bundan başka, ihtiyacımızdan fazla olan çıkacak maddelerimizi girecek eşyanın temini vasıtası olarak kullanmaktayız. Yeni ticaret anlaşmaları, bu esaslar içinde yapılmakta, ve eski mukaveleler bu esaslara çevrilmektedir

İhracat maddelerimize, müstahsili memnun edecek fiyatlar temin edilmiştir. Ancak, burada müstahsilimize bir tavsiyede bulunmak isterim:

Bugünkü fiyatlar daimî olamaz. Harp sonrası devresinde fiyat düşmesini beklemek lâzımdır. Bu itibarla, müstahsilin buna şimdiden kendini alıştırması, ve çok tasarruflu hareket etmesi, ve harp sonundaki buhranı karşılayacak bir ihtiyatla mücehhez olması icap eder.

1941 senesinin, dış ticaretimiz için, geçen iki harp yılına nazaran daha ağır münakale şartları arzetmesine rağmen, hükûmetin aldığı tedbirlerle, girecek ve çıkacak maddelerimizin taşınmasına imkân hasıl olmuştur.

Sanayi ve maadin sahasındaki faaliyet

Sanayi ve maadin sahasındaki istihsal faaliyetlerimizin, içinde bulunduğumuz fevkalâde hal ve şartlardan mümkün olduğu kadar az müteessir olması için devamlı bir surette ve büyük bir gayretle çalışılmaktadır. İşlemekte bulunan istihsal müesseselerimizin muhtaç oldukları ham madde, yedek parça ve sair techizatın karşılanabilmesi için her türlü imkânlardan istifade edilmekte olduğu gibi, tesis işlerimizin birçok müşküllere rağmen yürütülmesi de hususî bir ihtimamın mevzuunu teşkil etmiştir. Bu sayededir ki millî iktısad cihazımız, memleket ihtiyaçlarından büyük bir kısmının karşılanması hususunda yüksek ve takdire şayan bir kabiliyet gösterebilmiştir.

İstihsal faaliyetlerimizden alınan bu neticeler, daha birçok ihtiyaçlarımızın temini bakımından da, geleceğe emniyetle bakmamıza hak vermektedir. Çünkü, bu neticeler müsbettirler. Gerek sanayi, gerek maadin sahalarındaki istihsaller çoğalma ve artma yolundaki yürüyüşlerini son sene zarfında da muhafaza etmişlerdir. elemanlarımızın dikkatli ve feragatli çalışmalarını, huzurunuzda memnunlukla anarım. Gün geçtikçe bunların kendi ihisas şubelerindeki mümareseleri artmakta ve sayıları çoğalmaktadır.

Kömür istihsalâtı

Ereğli kömür havzasındaki ocakların devletçe işletilmesi hakkındaki kanunun tatbikinden bekllenen müsbet neticeler alınmaktadır.

Bu tatbikat, kömür istihsal ve tevziinin verimini ve intizamını artırmakla kalmamış, orada çalışan binlerce işçinin geçim ve sağlıklarını, rahatça çalışmalarını da emniyet altına almıştır. Ayni zamanda, işçiyi işine ve yerine ısındırmıya yarayan ve verimi artan bu tedbirlerden alınan iyi neticeler, bu yoldaki çalışmanın, devlet elindeki diğer istihsal müesseselerine de yayılmasına yol açmıştır.

Bakır istihsalimiz artmakta devam etmiş ve artış nisbeti, geçen yıla nazaran üçte bir gibi yüksek bir terime varmıştır.

Petrol araştırmaları

Petrol aramalarında, geçen sene alınan ilk müsbet netice üzerine sondaj faaliyeti Raman dağı bölgesinde devam etmekte ve tesvik edici bir mahiyet göstermektedir. Diğer taraftan, memleketin muhtelif kısımlarında yapılan inkişaflar, Urfa, Iğdır ve Boyabat bölgelerinin petrol bakımından esaslı tetkike değer olduklarını göstermişlerdir.

Maden aramada alınan neticeler

Maden arama faaliyetimizde, sene içinde en mühim neticeler Söğütözü kömür, ve Adapazarı demir alanları ile Turhal antimuvan görütüsünde ve Ödemiş civa madeninde alınmıştır. Mu mıntakalarda ehemmiyetli cevher ihtivatları bulunmuştur. Keban'da Bolkar dağında işletmiye verilen kesimlerin dışarısında aramalara devam edilmiş, Küre bakır madeni de ümid verici bir safhaya girmiştir.

Şeker ihtiyacımız dahilden karşılanacak

Şeker ihtiyacını geniş hâdler dahilinde karşılamak gayesile, bu sene de yaptırılan pancar ekimi, şimdiye kadar yapılanın en yüksek haddi olarak 44.000 hektarı geçmiştir. Bu miktar, 935 senesi ekimine nazaran, yüzde yüz nisbetinde bir artış bildirir. Bu neticede, köylümüzün pancara karşı gittikçe artan alâkasını, ve bu ekime gösterdiği uyum kabiliyetinin büyük ölçüde, âmil olduğunu memnun olarak görüyoruz. Köylümüzün pancar tarımından elde ettiği faydanın parayla ifdesi sudur: 935 senesinde 3 milyon lira iken, bu miktar 939 da 6 milyona, ve geçen sene 8 milyon liraya yükselmiştir. Bu sene çiftçinin eline geçecek para ise, bu yekûnu da geçecektir. Bu sene 90.000 tonu geçerek bağlayacağımızı ümid ettiğimiz verim, halkımızın ihtiyacını, olağanüstü şartların devamına rağmen, sıkıntısızca karşılayabilecektir.

İş hayatı

Devletin alâkalı olduğu sanayi kurumlarının, kendi satışlarını mutedil bir fiyatta tutarak, piyasada nâzımlık etmelerinden ve yaptıklarını mümkün olduğu kadar

(Devamı sahife 3, sütun 2 de)

SİYASÎ VAZİYET

Cihan politikası ve Türkiye

Cihan tarihinin en büyük sarsıntısı içinde yaşıyoruz. Avrupayı baştan başa harp ateşi süpürüp gidiyor. Asyanın da şimalden cenuba ve şarktan garbe bütün kıtası harbin tehdidi altında bulunuyor. Avrupanın yahut Asyanın bir devamı olan Afrika kıtası da kâmilen harp harekâtına sahne olmaktadır.

Bütün bu bâdirede hürriyet ve istiklâlini, huzur ve sükûnunu muhafazaya muktedir olan yegâne memleket; başında bulunanların basiretli tedbiri eseri olarak Türkiye cümhuriyetidir. Memleketimiz köşede kalmış ve yol uğrağı olmıyan bir yer değil bilâkis iki kıtanın telâki ettiği noktada ve Avrupadan Asya ve Afrikaya giden yolların tam ortasındadır.

Binaenaleyh huzur ve sükûnunu coğrafi vaziyetine borçlu değildir.

Bu nimeti temin eden Türk milletinin birlik ve beraberliğine ve kuvvetli kahraman ordusuna dayanan devletin çok uzağı gören hâkimâne siyasetidir. O siyaset ki bütün cihan politikasında çok büyük âmil bulunmaktadır.

Türkiye cümhuriyetinin bu muvaffakiyeti her şeyden evvel samimiyetine ve emellerinin her türlü garez ve ivazdan âri olarak billûr gibi duru olmasına medyundur.

Bunun başlıca delili Millî Şefin nutku sonunda ehemmiyetle kaydedildiği vechile Türkiye hiçbir hal ve şart içinde bugünkü millî hudutları haricinde arazi talebinde bulunmıyacaktır.

Türkiye cümhuriyeti kurulduğu gündenberi hiç şaşmaksızın takip ettiği hedef sayesinde asırların ihmal ettiği vatanımızı yeni baştan imar ve ihya ederek halkımızı tabiî hakkı olan refah ve saadete kavuşturmuştur.

Bu hedefi şaşırtacak yahut tahakkukunu geciktirecek her hangi yeni bir yükün altına beyhude girmemeyi Türkiye cümhuriyeti siyasetinde prensip olarak ittihaz etmiştir.

Fakat bunun mânası yanı başındaki memleketlerde olup biten şeylere harpten sonraki emniyeti noktasından alâkasızlık demek değildir. Bunun içindir ki Cümhurreisimizin dünkü nutku milletlerarası siyasette gayet mühim bir hâdise teşkil etmektedir. Türkiye hiçbir devletin siyasetine ve menfaatine hâdim olmıyacağı ve yalnız kendi varlık ve menfaatini takip edeceği ayrıca kaydedilmiş olmakla Türkiyenin dış politikası iç siyaseti gibi daima Türk ve millî kalacağı bir daha cihan nazarında teyid edilmiştir.

Muharrem Feyzi TOGAY

Gölge...

Edebî roman: 31

Yazan: Sermed TALAY

— Bence var. Nihayetülemir, bizden sermaye vaz'ı talep edilen bir ticarî iş müvacehesindeyiz. Kâğıt üzerinde yürütülecek hesaplarla kanaat ve iktifa etmek, her türlü ticaret kaidesine mugayir olur. Evvelâ, bir ticaret işine girişilirken, o işin mevzuunu teşkil eden metaın mevcudiyetini elle tutarcasına görüp bilmek, esas kaidedir.

Dündar Bey söze karıştı:

— Maden suyunun mevcudiyetinden şüphe ediyorsunuz.. diyeceğim geliyor.

Semih Bey, hatır gönül tanımaz, maddî bir insan olduğunu gösteren, tok sözlü bir cevap verdi:

— Efendim, şüphe, hakikate ulaşmak için yegâne yoldur. Ben, bu ticareti hayatında, öyle garibelerle karşılaştım ki, nihayet, şüphenin asıl olduğu kanaatine vardım. İtimat esasına istinat ederek girdiğim işlerde daima aldanmama mukabil, şüphe ile başladığım işlerde hep muvaffakiyet kazanmışımdır. Onun için, şüphe etsem dahi, bunun hüsnü niyetime bağışlanmasını rica ederim.

Tahsin Bey, müdahale lüzumunu hissetti:

— Müsaade buyurun, dedi. Semih Bey, Çekmecedeki maden suyunun mevcudiyetini şüpheli karşılamak suretile mevzuumuzun seyrini değiştirmiş oluyorlar. Bugün burada içtimaımızdan maksat, suyun mevcudiyetini veya ademi mevcudiyetini münakaşa etmek değil, işletme esaslarını tesbittir. Evvelâ, hesaplarımızı yapalım. Esasta tam bir anlaşma hâsıl olsun. Suyun mevcudiyetini gözlerimizle görmek meselesi ikinci derecede kalır. Suyu, doğrusunu söylemek lâzım gelirse, ben de görmedim. Lâkin, bu demek değildir ki, Dündar Beyin bize getirdiği iş bir hayalden ibarettir. Hem niçin hayal olsun?. Dündar Bey gibi; hayatını iş ve ticaret sahasında geçirmiş, pişkin, tecrübe sahibi, ciddî bir insanın, bir hayal peşinde koşarak, avuç dolusu parayı tehlikeye koymasına imkân tasavvur edebilir miyiz?.

Semih bey, dudaklarında beliren müstehzi bir tebessümü gizlemiye lüzum görmeden:

— Güzel söylüyorsunuz, Tahsin Bey. Lâkin, bir küçük noktaya nazarı dikkatinizi celbedeceğim. Dündar Beyin getirdiği şey, para değil, iştir. Tâbiri diğerle, Dündar Beyin, eğer hayalî ise, bu maden suyu içinde erime tehlikesine maruz bulunduracağı para, kendinin değil, başkasının sermayesidir.

Tahsin Bey, derhal itiraz etti:

— Yoo!. Bunda sizinle hemfikir değilim. Sermaye gerçi sizin, fakat Dündar Bey, «Büyükçekmece Maden Suyu İşletme Şirketi» hissedarlarından olduğuna göre, peşinde koştuğu bir hayal ise, kendi hissesi temettüünü tehlikeye koyuyor demektir. Tahattur buyurursunuz ki, projeler üzerinde yaptığımız hesap mucibince, Dündar Beyin hissesine, işletme kârının yüzde yirmi beşi isabet ediyor ki, bu da, asgari bir hesapla senede on beş bin liradır.

Semih Bey, ev sahibinin bu acayip muhakemesini dinlerkea, çatalını, ta bağını bırakmış, Tahsin Beyin sözlerinde ne dereceye kadar ciddiyet bulunduğunu anlamak ister gibi, dikkatle yüzüne bakmıya başlamıştı. Nihayet dayanamadı:

— Affedersiniz ama, dedi, ben bu hesabı pek kavrıyamıyorum. Mevhum bir kârın ne gibi bir tehlikeye maruz kalabileceğini anlıyamadım. Sermaye konmuş, işe başlanmış, kâr edilmiş de, iş kârın taksimine kalmış gibi konuşuyorsunuz.

— Bakınız, size bir şey söyliyeyim Semih Beyefendi. Ben, bir işi tetkik edip onun müsbet netice vermiye müsait olduğunu anladım mıydı, artık o işe başlamış ve ondan intifa etmiş sayarım, kendimi. Temeddüh sayılmasın, tuttuğumu koparırım. Herkes iş adamı olamaz. Sizi haklı buluyorum. Muayyen bir ticaret sahasında çalışıyorsunuz, iş hayatını, umumi bir görüşle kavrıyamazsınız. Sahanıza yabancı olan işler sizi kuşkulandırabilir. Halbuki ben, elime gelen iş ne mahiyette olursa olsun, onu mutlaka ciddî tarafından tutarım. Dünyada, paraya tahvil edilmiyecek iş yoktur. Büyükçekmecedeki maden suyunun mevcudiyetinde şüphe edebilirsiniz. Size, mevcudiyetini derhal gözünüzle görebileceğiniz bir düzüne iş daha teklif edebilecek vaziyetteyim. Maamafih, şimdilik, bu iki işle meşgul olmamız kâfi. Su işini, muvakkaten bir tarafa bırabalım da, asıl mühim olan öteki işi konuşalım.

Semih Bey, tehlike atlatmış gibi derin bir nefes aldı.

(Devamı var)

Vecizelerin şerhi

Sevmek için tanımalı, tanımak için sevmelil

CİCERO

İnsan tanımadığını, bilmediğini elbet sevmez. Sevmek için, tanışmak, anlaşmak gerektir. Gerçi bazı insanlar kulaktan da âşık olurlar, fakat kulaktan âşık olmak için, sevilen kimse hakkında bir sürü şeyler işitmiş ve bunları beğenmiş olmak lâzımdır. Bu da iki tarafın kulak yoliie tanışmış olduklarını gösterir.

Sevmek için tanımak bu! Fakat tanımak için sevmek te şarttır. Buradaki sevmekten maksat, tanılacak herhangi kimseye karşı hased gibi, kıskançlık gibi, değersiz ve çirkin hislerle değil, saffet ve muhabbetle yüreğini açarak tanımaktır. Ancak bu çeşit tanışmalardan sevişmeler doğar.

Dünya harbi

794 ncü gün

İNGİLİZ TEBLİĞİ

KAHİRE, 1 (A.A.)

İngiliz Ortaşark orduları umumî karargâhının 31 ikteşrin tebliği:

Tobruk bölgesinde kum fırtınaları düşmanın faaliyetini sekteye uğratmıştır.

Düşmanın topçu ateşine rağmen bütün hedeflere muvaffakiyetle taarruz eden keşif kollarımız zayiat vermeden yerlerine dönmüşlerdir.

ALMAN TEBLİĞİ

BERLİN, 1 (A.A.)

Alman tebliği: — İngiliz İase gemilerine karşı mücadelede Alman savaş tayyareleri Feroe adaları açıklarında 2000 tonilatoluk bir şilebi tahrip etmiş, İngilterenin şark sahili açıklarında topyekûn 29000 tonilatoluk 4 düşman ticaret gemisi batırmıştır. Bu vapurlar bir kafile içinde seyretmekteydi. Vapurlardan bir tanesi büyük bir sarnıç gemisidir. Ayni kafileye mensup başka 4 vapur bombalarla o derece hasara uğratılmıştır ki başka tanilato kayıpları daha beklenebilir. İngiliz tayyareleri dün gece şimal ve şimal batı Almanyasının muhtelif noktalarına ve bilhassa Hamburg üzerine bombalar atmışlardır. 9 düşman bomba tayyaresi düşürülmüştür.

Günün yazısı

Devlet Reisinin Meclisi açma nutku

(Başmakaleden devam)

de hatıra getirmektedir. Reisicümhur bu ihtimalden bahisle «böyle bir şeyden duyacağımız sevincin pek büyük olacağını» hakkile söylemektedirler.

Nutkun en mühim cihetlerinden biri de, bir senelik haricî siyasetimize ait hâdiselerin tarihçesi yapılmış olmasıdır.

Geçen bir sene içinde memleketimize ait hâdiselerin başında ise bilhassa Almanlarla yaptığımız anlaşma gelmektedir. Muhterem İnönü, Balkan harbinin memleketimizde uyandırdığı haklı endişeyi gören Alman Devlet Reisi M. Adolf Hitlerin yazdıkları hususî mektup üzerine Almanlarla nasıl dostane ve samimî bir anlaşmaya vardığımızı izah eylemekte ve bu anlaşmayı takip eden münasebetlerimizin gittikçe iyileşmesinden memnuniyetle bahsetmektedirler.

İşte bu Türk - Alman anlaşması, yazımızın başında da söylediğimiz köşe başlarından birini teşkil eylemektedir. Çünkü bilhassa bu anlaşma Yakınşarkın bize ait bu çok mühim köşesinde, sulhun devamı hususunda büyük bir âmil olmuştur.

Reisicümhurumuz, «müstakil, siyasetine hâkim ve kuvvetli bir Türkiyenin kimseyi tehdit etmeden kuvvetli halde kalmasının» hariçte takdir olunduğunu da söylemektedir. Hakikaten Türkiyenin en büyük şerefi, yine Devlet Reisinin dediği vechile, milletlerin birbirinin boğazına sarıldığı bir devirde, kuvvetini bütün vekar ve dürüstlüğü ile yalnız sulhe ve hakka hâdim kılmasıdır.

Hulâsa Cümhurreisinin mühim nutku harici vaziyeti tenvir ve tesbit eylediği kadar dahilî vaziyetimiz hakkında da memleketi müteşekkir bırakacak kıymetli malûmat vermektedir. Bu itibarla da bu nutuk hariç ve dahilde hakikaten günün en mühim hâdisesi addolunacaktır.

TASVİRİ EFKÂR

Şehrin ekmek vaziyeti

Şehrimizde un boldur ve halkın ihtiyacından fazla ekmek almağa gayret etmesi doğru değildir

Bir iki gündenberi şehrimizde bazı fırınların önünde kalabalık görülmüştür. Bir ekmek sıkıntısı mevzuu bahsolmamakla beraber Belediye, icap eden tedbirleri almıştır. Vali ve Belediye Reisi Doktor Lûtfi Kırdar, bu hususta şu izahatı vermiştir:

— Cümhuriyet Bayramı münasebetile şehrimize gelenler fazladır. Bu tekâsüf dolayısile pek tabiî ekmek sarfiyatı arttı. Saniyen Ticaret Vekâletinin emrile eski tipe nazaran ekmeğin kepek miktarı yüzde üç nisbetinde artmış ve değirmenlerde üç gündenberi unların yeni tipe göre hazırlanmasına başlanmıştır. Bunu duyanlar şimdiki ekmekten fazla almak gayretine kapılmışlardır. Bir kilo yerine beş kilo ekmek alanlar olmuştur.

Bu sabah fırınlara daha fazla miktar un verilmesini Toprak Mahsulleri Ofisile kararlaştırdık ve tatbikata da geçtik. Unumuz boldur ve halkın ihtiyacından fazla ekmek alması doğru değildir.

REİSİCÜMHURUN NUTKU

(İkinci sahifeden devam)

doğruca müstehlik kitlesine vermelerinden bu sene de memnun edici neticeler alınmıştır. İş kanunu tatbikatı, hususile çeşitli sanayi şubelerinde, memleketin iş hayatını bugünün isterlerile ayarlamak bakımından ve millî korunma kanununa göre alınan kararlar çerçevesi içinde yürütülmektedir. Bu suretle lüzumlu iş yerlerinde çalışma müddetleri, sıhhî ve fennî icapların müsaadesi nisbetinde, artırılarak istihsal hacminin ihtiyaçlarımızı karşılamasına çalışılmaktadır.

Bundan başka, bugüne kadar, hukukî münasebetler ve sıhhî icaplar cephesinden tanzim ne çalışılan işçi hayatının iş kazaları, meslekî hastalıklar ve analık hallerine karşı, maddî cepheden de teminat altına alınmasını sağlıyacak olan işçi sigortalarına ait kanun projesi Yüksek Meclise arzedilmiş bulunmaktadır. Bu kanunun kabulü ile işçi hayatında daha ferah verici neticeler elde edileceğini umuyoruz. İşçilerin, elverişli oldukları işlere yerleştirilmelerine, ve türlü işler için de, elverişli işçiler bulunmasına aracılık edecek bir kurumun kurulmasına dair olan kanun projesi, ayrıca Yüksek Meclise sunulmuş bulunmaktadır.

El tezgâhları ve dokumacılık

Türk köylüsünü, ziraat âlet ve araçları yanında bir de el tezgâhına sahip kılmak ve bu suretle boş zamanlarını kıymetlendirmek gayesile, geçen sene yalnız 17 vilâyete tezgâh ve çıkrıklar gönderilmişti. Memleketin her tarafında gösterilen büyük ve memnun edici alâkaya, bu sene imkân nisbetinde cevap verilmesine çalışılmıştır. 25 vilâyete, herbirine yüzden aşağı olmamak üzere, toplu olarak, ayrıca 61 vilâyet ve kaza bölgesine de örnek mahiyetinde olmak üzere, 923 takım tezgâh ve çıkrık gönderilmiştir.

El tezgâhı dokumacılığının çok bulunduğu yerlerden başlıyarak dokumacıların kooperatifleştirilmesi yolundaki çalışmalara bu sene daha geniş bir ölçüde devam edilmiştir. Bunun neticesidir ki, geçen sene yekûnu ancak sekize varan el tezgâhı dokumacı kooperatiflerinin sayısı, memleketin bir çok bölgelerinde bu yıl yirmi beşe çıkmıştır. Bu suretle, kurulmaları bitmiş ve çalışmağa başlamış bulunan küçük sanat kooperatiflerinin sayısı otuz dördü bulmuştur. Bu kooperatiflerin artmasında, içinde bulunduğumuz şartların ve hükûmetçe ele alınmış olan ham madde dağıtma işlerinin tesiri olduğu açıktır. Ancak, bu kooperatifler sadece bugünün ihtiyaçlarının basıncı altında vücut bulan birer kurum değil, fakat iktısadî ve içtimaî gayelerimizin tahakkukuna yardım cihetinden kendilerinden devamlı hizmet beklenen müesseseler oldukla rından, bunların kuruldukları mu hitte sağlam esaslara dayanarak yerleşmeleri ve normal zamanlarda da yaşıyabilmeleri için mürakabelerinin ve kooperatifçilik ruhuna en uygun şekilde çalışmalarının temini bakımından lüzumlu görülecek tedbirler geciktirilmeksizin alınmalıdır.

Yeni gümrük kanunu

Uzun yılların tecrübelerinden faydalanarak bugünkü ihtiyaçlarımızı karşılıyabilecek surette hazırlanan yeni bir Gümrük kanunu lâyihası yüksek tetkikinize sunulmuştur.

Bu yıl içinde, teknik esaslara daha uygun ve tatbikleri daha çok kolaylaştıracak şekilde tanzimine çalışılmakta olan yeni tarife cetvelini kanunlaştıracak lâyiha da yüksek katınıza getirilecektir.

Çıkarılacak mallarımız üzerine koymuş olduğumuz sınırlar ve kısıntılar ve hudutlarımızın öte tarafındaki olaylar yüzünden daha çok ehemmiyet alan kaçakçılıkla uğraşma için önemle çalışılmakta ve tesirli çarelere başvurulmaktadır.

Yüksek dereceli içkilerin istihlâkini azaltmak için alınan tedbirler iyi neticeler vermektedir.

Nafia işlerimiz

Nafıa Vekâletimiz, umumî vaziyetin verdiği imkânlar derecesinde, demiryolu inşaatındaki faaliyetini devam ettirmiş ve bu arada Diyarbakır - Irak hattı 77 nci kilometreye varmış, Elâzığ - Van hattı üzerindeki çalışmalar da 135 inci kilometreye kadar ilerlemiştir.

Memleket şoselerinin ıslahı ve yol yapma işinin bugünün ve yarının ihtiyaçlarına uyacak bir şekilde çerçevelendirilmesinin ne kadar lüzumlu olduğu, son senelerin vukuatile bir kere daha hissedilmektedir. Yol yapma faaliyetinin, bugünkü ihtiyaçlara tam cevap verecek kanunî bir esasa bağlanması için hazırlanmakta olan lâyihanın Büyük Meclise arzını çok yerinde görmekteyim. Büyük su işleri faaliyeti, geçen sene kabul buyurulan 50 milyonluk tahsisatla daha genişlemiş ve başlamış olan işlerden Malatya ve Niğde inşaatı bitmiş, ve Tarsus - Ege havzasındaki işlerden bitenler halkın faydasına açılmıştır.

Maarifteki terakki

Maarif işlerinde, köy enstitüleri adedi, geçen seneye nazaran üç tane daha ilâvesile 17 ye varmıştır. Talebe sayısı 9000 e çıkmak üzeredir. Köy eğitmen okullarından çıkan 1500 eğitmen, köylerinde işe başlamışlardır. Bu suretle, on sene gibi millet hayatı için çok kısa bir zamanda 15000 eğitmen ve 30000 öğretmeni köylerimize dağıtmak yolundaki çalışma hızla devam etmektedir.

Köy enstitüleri ile köy okulları arasındaki münasebeti ve bu teşekküllerin birbirlerine hapacakları yardımları ve diğer umumî ve sosyal vazifeleri çerçeveliyecek kanun lâyihası yakında Büyük Meclise arzolunacaktır.

Mesleki ve teknik öğretimi en geniş ölçüde tertiplemek için hükûmet ciddî kararlar vermiştir. Maarif Vekâletinde teknik öğretimin temel teşkilâtı kurulmaktadır. Az zamanda gerçekleştirilmek istenilen büyük bir program hemen Büyük Meclise sunulacaktır.

Memleketin sanayiinde, motörleşme ve makineleşmesinde ve bütün ihtisas işlerinde ehliyetli unsurları, bol miktarda ve süratle yetiştirmek istiyoruz. Büyük Meclisin bu konu üzerindeki yakın alâkasından çabuk ve hayırlı neticeler bekliyoruz. Teknik öğretimde hedefimiz kadın, erkek, her vatandaşa kendi sanatı ve geçimi için bilmediklerini öğretecek bir öğretmen, bir öğrenme yeri gösterebilmektir.

Şimdiye kadar yüksek öğretim kurumlarının son sınıflarına konferans şeklinde verilmekte olan İnkılâp derslerinin, bu kurumlarda «İnkılâp Tarihi ve Türkiye Cümhuriyeti Rejimi» adı altında esaslı bir ders şeklinde verilmesi ve bu mevzular etrafında ilmî incelemeler yapmak ve yaymak üzere, ayrıca bir de «İnkılâp Tarihi ve Türkiye Cümhuriyeti Enstitüsü» kurulması kararlaştırılmıştır.

Üniversite öğretim unsurlarının meslekî ve şahsî hükümlerini kurmak üzere, Maarif Vekilliğince hazırlanmakta olan kanun lâyihası, yakında Büyük Millet Meclisinin tasvibine arzolunacaktır.

Arkadaşlar,

Fakültelerimizin ve yüksek okullarımızın ihtiyaçları ve çalışmaları dikkatli gözlerimizin önündedirler Bütün güzel sanatlarla yakından ve candan alâkalıyız.

Arkadaşlar,

Bugünkü şartlar içinde bir çok istediklerimizi belki yapamıyoruz, veya yarına bırakmak zorunda kalıyoruz. Fakat kesin ve vicdanî kararımız odur ki, yeni nesli yetiştirmekte hiçbir gecikmeye ve geri kalmaya meydan vermiyeceğiz. En uzak köyden başlıyarak, yeni neslin bilgili, güçlü, her alanda üstün yetişmesi ülküsü bütün düşüncelerimizi kaplamıştır.

Maliyemiz sağlamdır

Aziz Millet Vekilleri,

Saydığım devlet işlerinin her sene yenileşen ve genişliyen mevzuları karşısında maliyemizin vazifesi daima şu olmuştur:

Gelişme hızını kesmeden, memleketin verim kabiliyetini aşmadan ve millî paranın kıymetini zayıf düşürmeden, muhtaç olduğumuz karşılıkları temin etmek.

İftiharla söyliyebilirim ki, başta Büyük Meclisiniz olmak üzere, bütün milletçe yapılan elbirliği sayesinde Cümhuriyet hükûmeti, bu şartları toplıyan verimli ve sağlam bir maliye kurmağa muvaffak olmuştur.

Umumî bütçe yekûnunun senelerdenberi yükselmekte olmasına ve memleketimizin dört yanına sirayet eden Avrupa harbinin tevlit ettiği iktısadî güçlüklere rağmen, malî yıllarımızı daima varidat fazlasile kapatmakta olmamız, bunun en kuvvetli delilidir.

En mühim kısmı millî müdafaa ihtiyaçlarına ayrılmış ve bu sene tamamı bu ihtiyaçlara tahsis edilmiş olan fevkalâde tahsisat programlarının senelerdenberi muvaffakiyetle devam eden tatbikatına da bu vesile ile işaret etmek isterim.

1940 bütçesi, tahminlere nazaran mühim bir varidat fazlasile kapandı. 1941 bütçesinin ilk tatbik aylarında elde edilen neticeler, çok ümit vericidirler. Bu olaylar içinde bulunduğumuz hal ve şartların icabı olarak, iki senedir konulan muvakkat vergilerin iktısadî vaziyetimize ve halkın ödeme kabiliyetine uygun olduğunu göstermektedirler.

Vatandaşların, memleket borcunu ödemek hususunda gösterdikleri olgunluğun bu neticeyi almakta büyük tesiri olduğuna şüphe yoktur. Bu olgunluğun parlak bir misalini de, fevkalâde millî müdafaa ihtiyaçlarını karşılamak üzere, bu sene çıkarılan tasarruf bonolarının karşılaştığı rağbette görüyoruz. Bundan dolayı bütün vatandaşları tebrik etmek benim için bir zevktir.

Denk bir bütçe çerçevesi içinde verimli ve emniyetli bir maliye kurmak, memleketin kabiliyetini gözönünde tutarak eksiklerimizi tamamlamıya yarıyacak gelir kaynaklarını bulup bunları yerinde kullanmak, Cümhuriyet maliyesinin ana prensipleri olmakta devam edecektir.

Elverişli gidişini kaybetmiyen döviz durumumuz, hususile millî müdafaa ihtiyaçlarını temin imkânlarını vermek bakımından, sevindirici halini muhafaza etmektedir.

Türk milletinin değerli vekilleri,

Bizi, hizmetile şereflendiren büyük milletin emanetini, hepimiz canımızdan üstün tutarak vazife yapıyoruz. Büyük Meclisin ayrılığa ve aykırılığa asla yüz vermiyen tecrübeli idaresi, milletimizin başlıca dayancıdır Millet mukadderatının idaresi çok nazik olduğu bir devirde yaşıyoruz. Siyasette ana temellerimizin sade ve açık olmasından kuvvet alıyoruz.

İçeride millî beraberliğe güveniyoruz. Bunu korumak için, gerekli olursa her tedbiri almaktan sakınmıyacağız.

Vatandaşların selâmetine aykırı olarak, doğru ve kanaatli yoldan sapacaklara, bulanık zamandan siyaset veya ticaret kârı arıyacaklara kesin olarak karşı koyacağız. Dışarı ile münasebetlerimizde siyasetimizi duru, dürüst olarak söyliyeceğiz ve ahitlerimizin samimî yolunda yürüyeceğiz. Hiçbir şart altında, zor kabul etmiyeceğiz.

Sevgili arkadaşlarım,

Hür ve şerefli vatana faydalı olabilmek, hepimizin tek bahtiyarlığı mızdır.

SOVYET tebliği

(1 inci sahifeden devam)

«Kafkasyayı mucize kurtarabilir!»

Stokholm, 1 (A.A.) — Rusyadan gelen İngiliz askerî mütehassısları Alman ve müttefik kuvvetlerinin Kafkasya bölgesine ulaşmalarına an cak bir mucizenin mâni olabileceğini söylemişlerdir.

Tulada vaziyet vahim

Moskova, 1 (A.A.) — Kızıl Yıldız gazetesi, Tula şehrinin büyük bir tehlikeye maruz bulunduğunu haber vermektedir. Almanlar müdafaa hattını yardıktan sonra Tulanın civarına varmışlardır ve şimdi şehrin yakınlarında muharebeler cereyan etmektedir. Sovyet kıtaları ricat ediyorlar.

Kızıl Yıldız gazetesi, diğer birkaç kesimde düşman kıtalarının püskürtüldüğünü, fakat Almanların muazzam bir sayı üstünlüğüne sahip oldukları için hücumda bulunduklarını ilâve ediyor. Çarpışma, şimdi, daha şiddetli bir devreye girmektedir.

ALMAN tebliği

(Birinci sahifeden devam)

ları mağlûp edilmiş düşman kuvvetlerini durmadan takip eylemektedir.

Donetz havzasında ordu kuvvetleri bir çok noktada Donetz nehrinin şimal mecrasını geçmiştir.

Şark cephesinin şimal kesiminde Volhof batısında bir piyade alayı kuvvetli bir düşman müdafaa mevzüini yarmış ve şiddetli muharebeler neticesinde 533 düşman kalesini zaptetmiştir.

Leningrad çemberi cephesinde düşmanın Nevayı geçmek için yaptığı bir çok teşebbüsler geri püskürtülmüştür.

Hava kuvvetleri Kırımda düşman hatlarının gerisinde münakale hatlarına karşı şiddetli hücumlar yaparak ordunun müessir harekâtına yardım etmiş ve Sovyet filosuna ağır kayıplar kaydettirmiştir. Hava kuvvetleri 3000 tonilatoluk bir ticaret gemisi batırmış, 3 harp gemisini ve bir büyük asker nakliye gemisini hasara uğratmıştır. Moskovaya karşı da başka hücumlar yapılmıştır.

Fin tebliği

Helsinki, 1 (A.A.) — Fin kuvvetlerinin Paaten - Rukajarvi yeni hattındaki süratli ileri hareketleri fevkalâde bir tebliğ ile bildirilmiştir.

Fin kuvvetleri büyük ehemmiyeti olan bu seykulceyş manevrasını yaparak düşmandan büyük miktarda esir ve harp malzemesi almıştır.

B. M. Meclisi dün açıldı

(1 inci sahifeden devam)

rütbeli devlet memurları, güzide bir dinleyici tabakası, gazeteciler, Meclis binasındaki samiin sıralarında yerlerini almıya başlamışlar, saat 15 e doğru da şehrimizde bulunan yabancı memleket sefirleri localarını işgale başlamışlardı. Kordiplomatik localarından birini demokrasi ve ona taraftar milletlerin mümessilleri, diğerini de mihver ve ona meyyal memleketler mümessilleri işgal ediyorlardı. Samiin karşı karşıya olan localarda birbirlerile harbeden memleketlerin mümessillerini seyrediyor, onların uzaktan dahi olsa birbirlerine nasıl muamele edeceklerini merak ediyorlardı.

Nihayet saat tam on beşte Reis Vekili Refet Canıtez kürsüye gelerek yoklama yapılmış ve Reisicümhurun senelik nutuklarını irad edeceklerini bildirmiştir.

Bir kaç dakika sonra Cümhurreisimizin riyaset kürsüsünü işgal etmeleri Mecliste büyük tezahürat yapılmasına vesile olmuş, mebuslar, kordiplomatik ve halk, Cümhurreisimizi ayağa kalkmak suretile alkışlar arasında selâmlamışlardır.

Cümhurreisimizin alkışlarla sık sık kesilen nutuklarından sonra Meclis Reisi intihabatı yapılmış ve reisliğe tekrar Abdülhalik Renda ittifakla seçilmiştir.

Bunu müteakip Abdülhalik Renda riyaset kürsüsüne gelerek Meclise kendisine gösterdiği itimattan dolayı teşekkürlerini bildirmiştir.

Bundan sonra da Reis vekilleri, kâtipler ve idare âmirleri intihap edilmişlerdir.

Kâtipler arasında bir tebeddül olmuş, Ziya Gevherin yerine Kemal Ünal ve münhal bulunan idare âmirliklerinden birine de Avni Doğan seçilmişlerdir.

Tekrar intihap edilen Meclis Reisi ve vekillerile idare âmirleri ve kâtipler mebuslara şeker dağıtmışlardır. Meclis, Encümenlerin seçilmesi için önümüzdeki cumaya kadar tatil kararı vermiştir.

koordinasyon kararları

(Birinci sahifeden devam)

Bu karara göre Vekiller Heyeti İzmit oksijen ve buz fabrikası sahibine ait iki adet 250 kilovatlık ve bir adet 185 kilovatlık üç tane Dizel jenarötör grupuna el konulmasını kararlaştırmıştır.

Ayrıca İstanbulda 65 tonluk Osman oğlu Mustafaya ait Türkgücü adlı deniz motörüne de değer pahası verilmek ve Milli Müdafaa Vekâletine devredilmek üzere hükûmetçe el konulmuştur.

Diğer taraftan Ticaret Vekâleti hesabına bazı mübayaatlarda bulunulması için tahsis edilmiş olan 2 milyon 500 bin liralık mütedavil sermayeile İstanbul Belediyesine tahsis olunan 1 milyon liralık kredi hükûmetçe iptal olunmuştur.

Herkes
DİKKAT
Marmara ya
AKIYOR
Cümhuriyet Bayramında mahşer kalabalığı halinde seyredilen
TAYRONE POWER
in en son mucizesi
EĞLENCE KADINI
VE
Fransanın dâhi artisti
JEAN GABİN
in hissi filmi
SON GEÇİT
3 GÜN DAHA
Gösterilecektir

Maarif Vekilinin Üniversiteye telgrafı

Sayın Rektör Cemil Bilsel,
Üniversite,
İstanbul

En büyük Bayramımızı ve onu takip eden günde yüksek müesseseyinizin açılmasını kutlıyan sayın Rektöre, öğretim heyetine ve genç talebemize muhabbetle, şükranla ve her zaman daha çok hizmet etmek emelile duygulu olduğumu arzederim.

Maarif Vekili
Yücel

İngilterenin bu harpteki insan zayiatı

CANBERRA, 1 (A.A.)

Avustralya Harbiye Nazırı Francis Ford. 25 eylül 941 tarihine kadar Avustralya imparatorluk dominyonunun verdiği insan zayiatının 18143 kişiye baliğ olduğunu bildirmiştir.

Mumaileyh, Büyük Britanya ile bütün dominyonların Ortaşark, Yunanistan, Girit, Suriye ve Habeşistanda verdikleri zayiatın ceman 4870 ölü, 15184 yaralı, 28477 kayıp, 6580 esirden ibaret olduğunu söyledikten sonra Birleşik krallığın bu topraklardaki harekâtta 29176 insan kaybettiğini, dominyonların umumî zayiatının da 25935 insan olarak tesbit edildiğini ilâve etmiştir.

Büyük Britanyanın diğer harp sahnelerindeki insan zayiatı 70000 dir.

İngiltere bahriyesinin kayıbı 25 bin kişidir.

İmparatorluk hava kuvvetleri 8500 insan kaybetmiştir.

Şehir Meclisi dün sabah toplandı

(1 inci sahifeden devam)

dan avukat Âtıf Ödül demiştir ki:

— Ben, yalnız telgrafla iktifa edilmesine taraftar değilim. Reisicümhurumuz ve Başvekilimiz İstanbulun limanına büyük ehemmiyet vererek himaye buyuruyorlar. Bu itibarla Taksim gezinine İsmet İnönü adının verilmesini ve Reisicümhurumuzun orada heykelinin dikilmesini, Tozkoparan caddesine de «Refik Saydam caddesi» namı verilmesini teklif ediyorum.

Meclis, bu teklifi alkışlarla kabul etmiştir. Müteakiben Riyaset Divanı, Daimî Encümen ve İktisas Encümenleri intihabı yapılarak celseye nihayet verilmiştir. Meclis salı ve cuma günleri içtima edecektir.

Mesut bir evlenme

Bayan Nikbahat Soyakın kızı Nezihe Soyak ile Anadolu Sigorta Şirketi Meclisi İdare âzasından avukat Emin Dramanın oğlu Demirtaş Dramanın düğünleri dün öğleden sonra Parkotel salonlarında her iki ailenin akraba ve yakın dostları huzuru ile parlak bir şekilde yapılmıştır. Genç ve mesut çiftlere kurdukları yuvada bahtiyar olmalarını temenni ederiz.

Alman hükûmetinin Roosevelt'e cevabı

Cenubî Amerikanın istilâ edileceği ve dünyada dinin kaldırılacağı bayağı ve küstah tasnilerdir

BERLİN, 1 (A.A.)

D.N.B. : — Alman hükûmeti Führerin umumî karargâhından aşağıdaki resmi beyanatı neşrediyor:

1 — Almanyada, ne orta, cenup Amerikanın taksimine dair olarak Alman hükûmeti tarafından tanzim edilmiş bir harita, ne de yer yüzündeki dinlerin kaldırılmasına dair kaleme alınmış bir vesika vardır. Bu iddiaların her ikisi de en bayağı ve en küstah tasnilerden ibarettir.

2 — Cenubi Amerikanın Almanya tarafından zaptedilmesi istenildiğine ve yer yüzündeki dinlerle kiliselerin kaldırılarak yerlerine nasyonal sosyalist bir kilise ikamesi tasavvur edildiğine dair ileri sürülen iddialar o kadar manasız ve abestir ki, Alman hükûmeti bu iddia ile meşgul olmayı lüzumsuz addeder.

Alman hükûmeti, bu notayı diplomatik yollarla bütün bitaraf memleketlere, ezcümle Orta ve Cenubi Amerika hükûmetlerine tevdi etmiştir.

Bir Amerikan muhribi daha batırıldı

Hyde Park 1 (A.A.) — Reis Roosevelt hafta tatilini geçirmek üzere dün akşam Hyde-Parka gelmiştir.

Buraya gelir gelmez Amerikan «Reuben James» torpido muhribinin battığı haberi kendisine bildirilmiştir.

Gemide kaybolanlar

Vaşington 1 (A.A.) — Bahriye Nazırlığının resmen bildirdiğine göre, «Reuben James» destroyerinin mürettebatından 42 kişi kurtarılmıştır. 7 subayla 60 tayfanın âkıbeti bilinmemektedir.

Görülmemiş harika
NAMUS BORCU
(TÜRKÇE)
Millî ve Alemdar'da
Rekor kırıyor. AYRICA:
Robert Taylor
ın harikulâde nefis filmi:
Beni Hatırla
Bu fevkalâde Bayram programının son günlerini görünüz

Her kalbde IZTIRAP, Her gözde YAŞ, Her dudakta
HASRET ateşi bırakan
DOROTHY LAMOUR
un
SON ZAFERİ
MEMNU AŞK

PARASINI

KÜPE GÖMEN ADAM
YANINDA TAŞIYAN ADAM
TASARRUF BONOSUNA YATIRAN ADAM
Bunlardan birini tercih etmek sizin elinizdedir

Ferd ve Cemiyet için faydalı, üstün eserler :

BU YOL
Uçuruma Gider
Almancadan çeviren : SELMA GÜCÜYENER
Fiatı: 30 kuruş net
Bu kitab her Türk evine girmeli. Bilhassa bütün genç kızlar ve kadınlar tarafından dikkatle okunmalıdır.

HAYATA IŞIK
Almancadan çeviren : SELMA GÜCÜYENER
Fiatı: 50, cildlisi: 75 Krş. net
Hayatı anlamak için bu kitabı okumak şarttır.

Saadet Arayan ÇOCUKLAR
Almancadan çeviren : NEVHİZ GÜCÜYENAR
Fiatı: 35 Krş. net
Çocuk kitapları içinde emsalsiz bir eserdir.

BOZKURT
Yazan: NEZİHE MUHİDDİN
Fiatı: 50 Krş. net
Türk çocukları tarafından okunması gerekli olan milli eserler içinde bundan daha üstünü yoktur.

MUSA DAĞI
Yazan: CEVAD RİFAT
Fiatı: 50 Krş. net
Büyük Harbde bize karşı yapılan kötülükleri açıkça anlatır. Her Türkün bu kitabı dikkat ve ibretle okuması lâzımdır.

MASONLUK NEDİR?
Yazan: CEVAD RİFAT
Fiatı: 20 Krş. net
Dünyadaki bütün iyi insanlar için bir tehlike teşkil eden bu mühim ve gizli teşkilâtın içyüzünü anlatır.

SİNÂ ÇÖLÜNDE
TÜRK ORDUSU
Yazan: YEDEK ÜSTEĞMEN Muallim FUAD GÜCÜYENER
Fiatı: 100, cildlisi: 125 Krş.
Baştan sona kadar heyecan ve hakikat kaynağı olan bu milli eseri okumıya başlıyan bitirmeden bırakamaz.
Bu eser, az zamanda büyük bir rağbet görmüş, üçüncü defa basılmıştır.

YABANCI DİLLERE AİD ÖĞRETMEYİ BİLENLERİN ESERLERİ :

ALMANCAYI
Çabuk, Kolay Öğretirim
Yazan: Muallim ENVER
208 sahife, cildli: 110 Krş.

FRANSIZCAYI
Çabuk, Kolay Öğretirim
Yazan: Muallim MÜNİR
326 sahife, cildli: 160 Krş.

İNGİLİZCEYİ
Çabuk, Kolay Öğretirim
Yazan: Muallim VAHDET
320 sahife, cildli: 155 Krş.
YERİNDE BİR TAVSİYE:
Oyalanmak değil de, bu üç mühim yabancı dilden birini öğrenmek ve konuşmak kararında iseniz, bu üç metoddan birini, hiç tereddüd etmeden alınız. Bizde bu güne kadar yabancı dillere ait bir çok kitablar basılmış, fakat bunların hiç biri öğretmek ve konuşturmak hususunda, bu üç yeni metod kadar, okuyucuya faydalı olamamış, kolaylık göstererneıniştir.

GASSON KÜLLİYATINDAN: 1

Çok ve Çabuk Para Kazanma Yolları
Fiatı: 35 Krş. net
Muallim Vahdet Gültekinin İngilizce aslından tercüme ettiği bu kitabı, yalnız tüccar ve iş adamları değil, herkes okumalıdır.

TALİH NEDİR ?
Fiatı : 35 Krş. net

Kolay Yemek Kitabı
Yazan :
FATMA FUAD GÜCÜYENER
192 sahife, fiatı: 32 Krş.
Bu kitab, bir aile mutfağını ihya eder, edilen masrafları asla boşa gidermez.
Eğer siz de yaptığınız her çeşit yemek, tatlı, pasta vesaireyi ağız tadile yemek istersenız, bu kitabdan bir tane almaya mecbursunuz. Yedinci tab'ı yeni çıkmıştır.

SATIŞ MERKEZİ :
Muallim Fuad Gücüyener'in (Anadolu Türk Kitab Deposu) dur.

YERİ :
İstanbul - Yenipostane karşısında Meydancık hanı, ikinci kat, No. 10, 11, 12 dedir.

DİKKAT :
Bedeli peşin gönderilen taşra siparişleri, günü gününe gönderilir. Sipariş verenler bekletilmez.

MÜHİM BİR TAVSİYE:
Her kitapçıdan Muallim Fuad Gücüyener'in haritalarını isteyiniz, Bu haritaların baskıları temiz, kâğıtları iyi, mündereeatları doğrudur. Dünya, Avrupa, Asya, Türkiye 20 şer, diğerleri 15 er kuruştur.

GRİPİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma

Nevralji, Kırıklık ve Bütün Ağrılarınızı Derhal Keser

İcabında günde 3 kaşe alınabilir. Her yerde pullu kutuları ısrarla isteyiniz.

Üniversite Rektörlüğünden:

Yabancı dil öğretmeni yetiştirmek üzere açılmış olan Fransızca, İngilizce ve Almanca kurslarına yeniden bir kısım talebe daha alınacaktır.

Alınacak talebe bir yıl Üniversitedeki yabancı dil kurslarına devam adecekler ve siyasi vaziyet normalleştiği takdirde tahsillerini takviye etmek üzere bir yıl da dilini öğrendikleri memlekete gönderileceklerdir.

Herbirine burada ayda 30 lira verilecektir. Seçme sınavları 7 nci ve 8 inci ikinciteşrin 941 cuma ve cumartesi günleri İstanbul Üniversitesinde yapılacaktır.

Sınava girebilmek için :

Türk olmak ve yerli veya yabancı bir kollej veya liseden veyahut bir öğretmen okulundan mezun olmak «olgunluk şart değildir.» Namzetlerin 10/11/941 de Üniversitede muayeneleri yapılacaktır. Evlileri alınmaz.

Sınavda muvaffak olanlar tahsil müddetlerinin iki misli Maarif Vekâleti emrinde çalışacaklarını taahhüt edeceklerdir.

Kurs talebesinin hiçbir işle meşgul olmaması şarttır. Talip olanların 6/11/941 akşamına kadar Rektörlüğe tahsil vesikaları, nüfus hüviyet varakaları ve 6 adet fotoğrafla müracaat etmeleri. (9556)

Türkiye Cumhuriyeti
ZIRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi 1888 — Sermayesi: 100,000,000 Türk lirası
Şube ve Ajans adedi: 265.
ZİRAİ ve TİCARİ HER NEVİ BANKA MUAMELELERİ.
Para biriktirenlere 28.800 lira ikramiye veriyoruz.

Ziraat Bankasında kumbaralı ve kumbarasız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunalara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 adet	1,000 liralık	4,000 lira	100 adet	50 liralık	5,000 lira
4 »	500 »	2,000 »	120 »	40 »	4,800 »
4 »	250 »	1,000 »	160 »	20 »	3,200 »
40 »	100 »	4,000 »			

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir. Kur'alar senede: 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

İstanbul Defterdarlığından:

Dosya No.	Nev'i	Muhammen bedeli	Teminat
55100/4100	Şişli Kurtuluş Alkaranfil So. E: 17 Y: 19 No. lı ev.	360	27
3/3157	Beyoğlu E: Tomtom Y: Firuzağa Mah. E: Bostanbaşı Y: Boğazkesen Cad. E: 72, 74 Y: 204. 206 No. lı dükkânlı evin 1/3 hissesi.	900	67.50
8/4295	Şişli Mecidiyeköy Levent Çiftliği So. E: 1. 1 Mü: No. lı 1930,50 M2 tarla.	1682.50	127
8/3030	Galata Müeyyetzade Mah. Hoca Ali So. E: 22, 24, 26 Y: 28, 30, 32 No. lı 3 hanenin 7136 hissesi.	2918	219
1/1265	Tahtakalede Sarıdemir Mah. Kutucular So. 9 No. lı 15 M2 dükkân arsası.	630	47.25
1/1179	Kınalıadada Hamam ve Bağ So. 14 kapı No. lı 274 M2 arsa.	90	7
2/242	Kadıköy Caferağa Mah. Cihan Serasker So. E: 44 Y: 11 No. lı 45 M2 arsa.	300	22.50
52301/2078	Fatihte Hüsambey Mah. Dülgeroğlu So. E: 43 No. lı 24 M2 arsanın 12/24 hissesi.	105	8
2/1123	Kadıköy Caferağa Mah. Şevkibey So. E: 33 Mü. Y: 29 No. lı 264,45 M2 arsa.	1400	105
1/7248	Mahmutpaşada Kükrkçü han birinci katta 44 No. lı odanın (bir senelik icarı)	135	11
55100/419	Beyoğlu Kemankeş Karamustafapaşa Mah. Yüksekkaldırım Cad. E: 84. Y: 74 No. lı dükkânın 13/120 hissesile bir hissesinin 8 sehim itibarile üçte iki şehimi.	128	10
52301/2718	Kadıköy Caferağa Mah. Moda Cad. E: 4 Mü. Y: 36 No. lı evin 3/24 hissesi.	1275	96
3/808	Kurtuluşta Kurtuluş Cad. E: 61, Y: 57 No. lı 74 M2 hane arsasının 62,5/180 hissesi.	104	8
125/13269	Kandillide Bahçe sokağında E: 14 Y: 12 No. lı 70 M2 arsa.	17.50	1.50
52302/566	Beyoğlu Bülbül Mah. Irmak So. E: 35 Y: 33 No. hanenin 2/16 hissesi.	67.50	5.50
52301/2740	Büyükçarşıda Varakçı han So. 13, 15, 17 No. lı dükkânın 1/2 hissesi.	720	54
55100/1732	Boyacıköy Y: Yedekçi Hüseyin So. E: 27 Y: 25 No. lı 204 M2 arsa.	120	9
1/5821	Mercan Uzunçarşı Cad. 19 No. lı kârgir dükkân.	2400	19
52301/2710	Kadıköy Osmanağa Mah. Ali Suavi So. E: 3 Mü. Y: 1 No. lı bahçeli kârgir evin 7/40 hissesi.	567	43
2/3217	Paşabahçede Fiyakalı So. 5 No. lı 115 M2 arsanın 1/2 hissesi.	20	1.50
1/5821	Mercanda Uzunçarşı Cad. 19 No. lı kârgir dükkân.	1260	95

Yukarıda yazılı gayrimenkuller 5/11/941 çarşanba günü saat 15 de Milli Emlâk Müdürlüğünde müteşekkil Komisyonda ayrı ayrı ve açık arttırma ile satış ve kiraya verilecektir. Fazla izahat için Milli Emlâk 4 üncü kalemine müracaat. (9236)

YENİ NEŞRİYAT
İnkılapçı Gençlik

Yeni nüshası Cümhuriyet bayramı ve Ziya Gökalp sayısı olarak çıkmıştır. Profesör Ragıp Özdemin «Ziya Gökalp'ın Anim günü münasebetile» Hüseyin Nâmık Orkun'un «Ziya Gökalp ve Türk dili», İ. Orhon'un «Büyük Türk mucizesi ve Cümhuriyet», Mehmet Kaplanın «Türk edebiyatının cümhuriyet devrinde geçirdiği safhalar» makaleleri, Cümhuriyet bayramı ve büyük Türk mütefekkiri hakkında birçok yazı ve şürler, fikir ve edebî hayatımız üzerinde tetkik ve tahliller, gençlik ve köylülerimizle mülâkat ve anket cevapları çok zengin bir mündericatla çıkmıştır. Tavsiye ederiz.

İstanbul Asliye 5 inci Hukuk Hâkimliğinden:

İstanbul maliye muhakemat müdürlüğü tarafından Nedim, Lûtfi ve Sirkecide Yeni handa 7 No. da ikamet eden Kostantin Yatro vesaire aleyhlerine açılmış olan 662,25 liranın tahsiline müteadir davadan dolayı icra kılınan tebligat neticesi Kostantinin ikametgâhını terkettiği anlaşılmış gerek tebligat ve gerek gıyap kararı usulü dairesinde ilânen tebliğ edilerek muhakemenin devamı gıyaben cereyan etmekte iken Kostantin hakkında hazine vekili tarafından istinat edilen fıkralar davayı müsbit mahiyette olmadığına dair verilen karar üzerine mumaileyh Kostantin Yatroya yemin teklif ettiklerini beyan eylemiş olmalarına binaen usulün muaddel 337 nci maddesi mucibince teklif edilen yemini eda için muhakemenin muallâk bulunduğu 27/11/941 perşembe saat 14 de mahkemede hazır bulunmanız ve gelmediğiniz takdirde H. U. M. K. nun buna dair hükümlerine göre muamele ifa olunacağı yemin davetiyesi makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (936/2204)

DOKTOR
Sedad Kumbaracılar
ÜROLOG - OPERATÖR
İdrar yolu ve tenasül hastalıkları mütehassısı
Ademi iktidar ve belgevşekliği, gece işeyen çocukların tedavisi. Sirkeci, Ankara Cad. Semih Lütfi apartımanı. (Tan Matbaası karşısı).

ZAYİ — Eminönü Malmüdürlüğünün 74 sıra numarasile tekaüt maaşını almakta olduğum cüzdanı zayi ettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur Mütekait yüzbaşı İbrahim Hakkı Akyüzlü.

***

ZAYİ — Nüfus kâğıdımı zayi ettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü olmadığını ilân ederim. Cağaloğlu birinci okul işçisi Zeliha.

TİYATROLAR

ŞEHİR TİYATROSU
Tepebaşı Dram kısmı:
Bugün gündüz 15,30 da, gece 20.30 da
HAMLET
***
İstiklâl caddesi Komedi kısmı
Bugün gündüz 15,30 da, gece 20.30 da
KÖR DÖVÜŞÜ

Vatanş.

Her sahada istihsali arttırmak günün en mühim vazifesidir. Daha çok pamuk, daha çok buğday, daha çok arpa, daha çok şeker pancarı, daha çok kömür, daha çok pamuklu bez, kısaca daha çok mal çıkarmak için daha çok «iş» cephe gerisinin baş şiarı olmalıdır. İstihsal cephesinde vazife almış bir vatandaş; verimini arttırmakla, Milli Müdafaa kuvvetimizin yükselmesine hizmet ettiğini bilmelidir.

Ulusal Ekonomi ve Arttırma Kurumu

Devlet Denizyolları İşletme Umum Müdürlüğü İlânları

Devlet Denizyolları İşletme Umum Müdürlüğünden:

İşçi Çırak Mektebi yeniden açılacaktır. Talip olanların 5/11/941 tarihine kadar Umum Müdürlüğümüze dilekçe vermeleri ve şeraiti öğrenmek istiyenlerin Fen Heyetimiz Müdürlüğüne müracaat etmeleri. (9503)

İstanbul Sıhhî Müesseseler Arttırma ve Eksiltme Komisyonundan:

Şişli Çocuk hastahanesinin 86 kalem ilâç ve malzemei tıbbiyesi açık eksiltmeye konulmuştur.

1 — Eksiltme 12/11/941 çarşanba günü saat 16 da Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Müdürlüğü binasında kurulu Komisyonda yapılacaktır.

2 — Muhammen fiyat 86 kalem ilâç ve malzemei tıbbiye için 2689 lira 93 kuruştur.

3 — Muvakkat teminat 201 lira 74 kuruştur.

4 — İstekliler şartnamisini her gün Komisyonda görebilirler.

5 — İstekliler 1941 yılı Ticaret Odası vesikasile 2490 sayılı kanunda yazılı vesikalar ve bu işe yeter muvakkat teminat makbuz veya Banka mektubile birlikte belli gün ve saatte Komisyona gelmeleri. (9453)

İÇKİSİZ SAZ

Borsa Kıraathanesi Bahçekapı

Her pazar saat 14 den 18e kadar kıymetli sanatkâr Bay ve Bayanlardan müteşekkil saz heyetini dinlemek fırsatını kaçırmayınız. Kıraathanemiz içkisiz ve nezih ailelerin salonudur. Tel: 22308

İstanbul Defterdarlığından:

Dosya No:	Nev'i	Muhammen bedeli	Teminat
3/5380	Galatada Yenicami Mah. Zindankapı So. E. 1. 3. 5 sayılı 3 adet bakkıçı mağazası.	3720	279
52159/581	Küçükpazar Sarıdemir Mah. E: Hatapkapı Ayazma Y: Keresteciler İğdiş So. E: 467. 469, Y: 57. 59. 35/1 kapı No. lı mağazanın 148/5760 his.	71	5.50
52301/87	Büyükçarşı Çukurhan üst katta 12 No. oda	270	20.50
52301/2231	Mercanda İğneci han alt katında 3/4 No. lı 2 oda.	1800	135
52301/2069	Büyükçarşı Astarcı han alt katında 12, 13, 14 No. lı kârgir oda	540	40.50
55100/2444	Fenerde Tahtaminare Mah. Köprübaşı Cad. 7, 9, 11 No. lı 96 M2, 3 arsa	225	17
52301/2259	Beyoğlu Bülbül Mah. Kavun So. E: 16, Y: 8 No. lı 132 M2 arsa.	130	10
52301/2715	Kadıköy Osmanağa Mah. Kuşdili So. 57. 59 No. lı dükkânlı evin 2/48 his.	55	4.50
52301/2716	Kadıköy Osmanağa Mah. Tayyareci Sami So. E. 45, Y: 2/1 No. lı kârgir ev.	3240	243
52301/2714	Kadıköy Osmanağa Mah. Söğütlüçeşme So. E: 158, Y: 304,2 No. lı odalı dükkânın 2/8 hissesi.	352,38	26.50
52301/2721	Kadıköy Osmanağa Mah. Çilek So. E: 122 Mü. Y: 59 No. lı ahşap evin 30/1024 hissesi.	85	6.50
122/12498	Tahtakalede Balkapan han üst katında 12 kapı No. lı odanın 45/270 hissesi.	30	2.50
2/66	Üsküdar Murat Reis Mah. Çıkmaz Binbaşı Mehmet So. E: 8, Y: 10 No. lı 920 M2 arsa.	320	24
52301/1908	Eminönü Yavuz Sinan Mah. Mahmudiye Cad. E: 4. 6. Y: 2 No. lı dükkânın 269/4224 hissesi.	86	6.50
2/2518	Fenerde Küçük Mustafapaşa Mah. Küçük Mustafapaşa Cad. E: 49. Y: 69 69/1 No. lı odalı dükkânın 1748/2520 hissesi.	839	63
3/217	Galatada Hoca Ali So. 34 No. lı evin 1/2 hissesi.	360	27

Yukarıda yazılı gayrimenkuller 3/11/941 pazartesi günü saat 15 de Milli Emlâk Müdürlüğünde toplanacak olan Komisyonda açık arttırma ile ayrı ayrı satılacaktır. Fazla izahat için Milli Emlâk 4 üncü kalemine müracaat. (9235)

T. İş Bankası

Küçük Tasarruf Hesapları

1942 İKRAMİYE PLÂNI

KEŞİDELER : 2 Şubat, 4 Mayıs, 3 Ağustos 2 İkinciteşrin tarihlerinde yapılır.

1942 İKRAMİYELERİ

1	adet	2000	Liralık	= 2000.—	Lira
3	»	1000	»	= 3000.—	»
2	»	750	»	= 1500.—	»
3	»	500	»	= 1500.—	»
10	»	250	»	= 2500.—	»
40	»	100	»	= 4000.—	»
50	»	50	»	= 2500.—	»
200	»	25	»	= 5000.—	»
200	»	10	»	= 2000.—	»

Sahibi: Z. T. EBÜZZİYA
Neşriyat Müdürü: C. BABAN, Basıldığı yer: Matbaai EBÜZZİYA

Günün Bulmacası

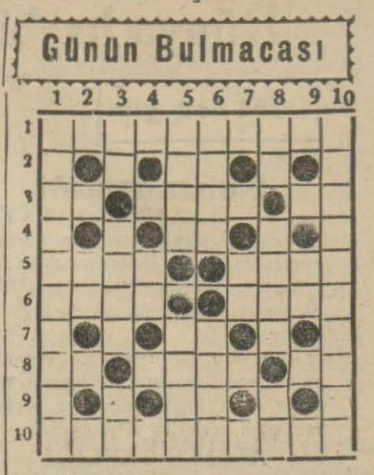

Soldan sağa:

1.Rüzgârla karışık yağan yağmur. 2.Yemek,3.Rabıta gösterir, Evliya, Üzmekten emir,4.Yumurtanın sarısını sarar,5.Yaratma, Damların kenarında bulunur,6.Zevk sürme, Daire, 7.Tersi bir nota,8.Şöhretin tersi, çiğneyen, Bir notanın tersi,9.Çok, pek çok kısa vakfe,10.Müsvedde halinde.

Yukarıdan aşağıya:

1.O varken cibinniksiz yatılmaz,2. Bir harfin okunuşu,3.Tersi kolumuzun aşağısıdır, Portakalı ile meşhur bir yer, Bir harfin tersinden okunuşu,4.Uzağı gösteren işaret nidası, 5.Bir hastalık, Serbest bırakma,6. Merkep, Kötü,7.Önüne (B) koyarsanız Amerikada gençlere yapılan bir hitap,8.Harf, Mevt, Kırmızı,9.Ekseriya başta çıkar,10.Kaba olmak'ın zıddı.

Dünkü bulmacanın halledilmiş şekli

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	S	E	N	A	●	A	Z	A	D	E
2	A	F	İ	Y	E	T	●	Y	E	N
3	V	A	H	İ	M	●	M	O	R	T
4	A	L	A	N	●	S	E	L	M	A
5	Ş	E	Y	●	H	İ	S	●	E	R
6	●	T	E	C	●	●	E	L	Ç	İ
7	F	●	T	E	M	E	L	●	A	●
8	E	T	●	R	●	V	A	R	T	A
9	Z	O	R	●	Y	E	●	E	M	İ
10	A	N	A	●	O	T	●	Y	A	T

RADYO

BUGÜNKÜ PROGRAM

8.30 Program
8.33 Müzik
8.45 Haberler
9.00 Müzik
9.15 Evin saati
9.30 Müzik.
★
12.30 Program
12.33 Türküler
12.45 Haberler
13.00 Şarkılar
13.30 Orkestra
★
18.00 Program
18.03 Orkestra
18.40 Fasıl meyeti
19.30 Haberler
19.45 Serbest 10 dakika
19.55 Müzik
20.15 Konuşma
20.30 Şarkılar
21.00 Ziraat T.
21.10 Şarkılar
21.35 Atyarışları
21.45 TEMSİL
22.05 Müzik
22.30 Haberler
22.45 Spor Servisi
22.55 Kapanış.

BORSA

1 - 11 - 941 muamelesi

Londra	1 Sterlin	5,10	
Nevyork	100 Dolar	129	1925
Cenevre	100 İsv Fr.	—	—
Paris	100 Pezeta	12.84	
Yokohama	100 Yen	—	—
Stokholm	100 İsveç kr	30	86

ESHAM VE TAHVİLAT

İkramiyeli yüzde 5 1938	—.—	
Yüzde 5 „ 1933 Erganî A.B.C.	—.—	
„ 7 934 Savaş tazminatı	—.—	
„ 7 „ 2 ilâ 7	—.—	
Anadolu Demiryolu 3	—.—	
İş Bankası nama	—.—	
Aslan Çimento	—.—	
Şark değirmenleri	5.02	
Türk borcu 1	—.—	

Borsa harici altın fiyatı

Reşadiye	25 Lira	25 Krş.
Kalın Beşibirlik	117 „	00 „
Külçe altın gramı	3 „	52 „

Tasviri Efkâr

Nüshası (5) Kuruştur

Abone Şeraiti	Türkiye için	Hariç için
Senelik	1400 Kr.	2700 Kr.
Altı aylık	750 »	1450 »
Üç aylık	400 »	800 »
Bir aylık	150 »	yoktur.

DİKKAT:
Dercolunmıyan evrak iade olunmaz.

İkinciteşrin: Pazar

1360 H. Şevval 12 — Gün: 306 — **2** — 1357 Rumî İkinciteşrin 20 — Hızır 131

Vakitler	Ezanî S	Ezanî D	Vasatî S.	Vasatî D.
Güneş (Yarınki)	01	29	06	34
Öğle	06	53	11	58
İkindi	09	41	14	46
Akşam	12	06	17	04
Yatsı	01	33	18	38
İmsak (Yarınki)	11	49	4	54

İTİZAR — «Kan Damlası» zabıta romanımız, yazımızın çokluğundan bugün konamadı. Özür dileriz.